

MTI BELFÖLDI HIREK

B 52. kiadás 1957. december 14. 21 óra 10 perc

Az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem hallgatóinak kulturális versenye.

1957. december 14.

Szombaton délután az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem Bercsényi utcai diákotthonában kulturális versenyt rendeztek. A szavalóversenyt Szabó Sipos Tamás másodéves mérnökhallgató nyerte. Az énekverseny öt indulója közül Dombi József harmadéves építészmérnök hallgató bizonyult a legjobbnak. A zongoraversenyen ugyancsak öt résztvevő indult: győztese Meggyesi Tamás harmadéves építészhallgató. /MTI/

--

Román művészek hangversenye a Zeneakadémián

1957. december 14.

Szombaton este a Zeneakadémián Radu Aldulescu gordonkaművész és Mariela Radulescu zongoraművész közreműködésével a Magyar Állami Hangversenyzenekar Vaszy Viktor vezényletével Mendelssohn, Dvorzsák és Beethoven műveiből nagyszerű hangversenyt adott. A hangversenyen megjelent Don Popescu, a Román Népköztársaság budapesti nagykövete és Vasile Moldovan, a Román Népköztársaság nagykövetségének kulturális tanácsosa, valamint a nagykövetség számos munkatársa. /MTI/

-21.15

--

Vége

21-23

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1957. december 15. 7 óra -- perc

Ujra fellendül a kendertermelés a Dráva mentén

1957. december 15.

A második világháború előtt hatalmas kendergyár működött a baranyai Drávaszabolcson. A Dráva menti öntéstalaj ugyanis igen kedvező a kendernek és ez igen főleg az itteni termést dolgozta fel. Az elpusztult kendergyárat tizenhatmillió forintos beruházással most helyreállítják és jövő nyáron üzembe is helyezik.

A gyár évente hatvanezer mázsa kendert dolgoz fel. A nyersanyag biztosítására kétezerezer holdon termelnek majd kendert a baranyai földeken. A Dunarost Vállalat és a földművelésszövetkezetek már javában kötik a termelési megállapodásokat. Addig az egyéni gazdák, a termelészövetkezetek és az állami gazdaságok több mint ezerhétszáz holdra szerződtek. A szerződéskötések gyorsítására december második felében "kenderes hét" lesz Baranyában. A cél az, hogy elsősorban a Dráva mentén lendítsék fel ismét a kendertermelést. /MTI/

A szekszárdi közgazdasági technikum 30 diákja is résztvesz a SZÖVOSZ országos kongresszusán

1957. december 15.

Három hónapja működik a szekszárdi közgazdasági technikumban az iskola-szövetkezet, amelyben az irányítást és a kiszolgálást is a diákok végzik. A földművelésszövetkezeti statisztikusokat és könyvelőket képező technikum legjobb 30 diákja, hogy a szövetkezeti élettel jobban megismerkedjék, a Tolna megyei MEBSZÖV kezdeményezésére és támogatásával résztvesz Budapesten a SZÖVOSZ IV. országos kongresszusán. /MTI/

Sajtgyár épül Kunszentmártonban

1957. december 15.

Kunszentmártonban sajtgyár építését kezdték meg. A korszerű üzem mélyhűtő egysége már elkészült. A naponta 6.000-7.000 liter tejet feldolgozó gyár építését a jövő év végén fejezik be. /MTI/

B 2. kiadás 1957. december 15. 7 óra 05 perc

Virágmagtermelő szakcsoportot alakítanak a győmai asszonyok

1957. december 15.

Gyónán a földművelésszövetkezeti nőbizottság javaslatára 32 asszony elhatározta, hogy virágértékesítési és virágmagtermelési szakcsoportot alakít. A helyi tanács és a földművelésszövetkezet vezetői örömmel segítik az asszonyok munkáját. A palántaneveléshez melegágyi ablakkereteket, érett istállótrágyát, s a kiültetéshez a község közelében három hold jó termőtalajú földet kapnak állami tartálékterületből. Az asszonyok a téli hónapokban szaktanfolyamon vesznek részt, ahol gyakorlott kertészek ismertetik a palántanevelés, a kiültetés, a növényápolás és a betakarítás legjobb módszereit. /MTI/

Naponta 20-25 vagon Jonathán alnát küldenek Szabolcs megyéből a főváros és az iparvidékek dolgozóinak

1957. december 15.

A Szabolcs megyei kereskedelmi szervek vállalták, hogy karácsonyig minden nap husz-huszonöt vagon izlésesen csomagolt, fűszeres illatú, kellemes ízű szabolcsi Jonathán alnát szállítanak a főváros és az iparvidékek dolgozóinak. A Nyiregyházi Ártófuvarozó Vállalat dolgozói 25, hárontonnás teherkocsival gyorsítják a szállítást. /MTI/

Mezőgazdasági előadásorozatok a sárvári járásban

1957. december 15.

Egy ezérdeklődés a sárvári járás egyénileg dolgozó parasztjai körében az új mezőgazdasági eljárások iránt. A járásban működő hat ezüstkalászos tanfolyamon kívül - amelyre 200 egyénileg dolgozó paraszt jár - januártól a gazdák kérésére öt községben 10-10 előadásból álló mezőgazdasági előadásorozatot indítanak. Az előadásokon a járási tanács szakemberei egy-egy új növénytermelési és állattenyésztési eljárást ismertetnek. /MTI/

B 3. kiadás 1957. december 15. 7 óra 10 perc

Tizezer négyzetméter üvegház Hajduszoboszlón hőforrásvizfűtéssel

1957. december 15.

Hajduszoboszlón a három kútból feltörő - több mint 70 fokos - hőforrás vizének csak kis részét használják fürdőzésre. A nagy hőenergiájú vizet esztendőntön át az árkok mélyén folyt el, hasznosítására az elmúlt esztendőben kezdtek jelentős építkezéseket Hajduszoboszlón a városi kertészetben és a Kossuth-Tsz-ben. Jelenleg mintegy 5.500 négyzetméter alapterületű üvegházekben termelnek főképpen korai paradicsomot, paprikát és virágokat. Most a városi kertészet az állomás melletti hőforrás vizének felhasználására 3.500 négyzetméteres új üvegházat épít, amiben februárban már termelnek. A Kossuth Tsz-ben egy székfűház építése fejeződött be, egy másik építése pedig folyamatban van. A következő év tavaszától mintegy 10.000 négyzetméter alapterületű üvegházat fűtenek már hőforrásvizel Hajduszoboszlón. /MTI/

Gümőkór vizsgálat Baranyában több mint hatvan ezer szarvasmarhán

1957. december 15.

1957 elején a baranyai falvakban hadjárat indult a szarvasmarha-gümőkór leküzdésére. A megye hatvan állatorvosa első lépésként megkezdte az egyéni gazdák orsón fertőzött állatállományának vizsgálatát. Oriási munka ez, hiszen mintegy 80.000 szarvasmarhát kell ellenőrizniük. Eddig több mint 60.000 szarvasmarhát vizsgáltak meg és a megyében átlagosan 15 százalékos fertőzöttséget állapítottak meg. A gümőkóros állatokat fokozatosan kicselejtezik. /MTI/

Karcagi fazekasok a brüsszeli világkiállításon

1957. december 15.

A nagyhirű karcagi fazekas népművészek legszebb alkotásaikkal készülnek a brüsszeli világkiállításra. Kántor Sándor irányításával - aki ötven éve űzi ezt a mesterséget - szebbnél-szebb kancsókat, edényeket, talakat, faldiszeket készítenek. /MTI/

B 4. kiadás 1957. december 15. 7 óra 15 perc

Postakocsi-menetrend körül a Békés megyei könyvtárból

1957. december 15.

Békéscsabán, a megyei könyvtár gazdag régiséggyűjteményének rendszerezése során több értékes történelmi, irodalmi és társadalmi vonatkozású emléket találtak. Így például előkerült egy törökországi térképes album, amely a magyar végvárakat, a hadiöltözéket, osztrák és olasz erődítményeket rajzos metszetekkel ábrázolja. Találtak egy postakocsi-menetrendet is, amely a Nyugat-Európába és Olaszországba induló járatokat tünteti fel a leváltási helyekkel együtt. Igen érdekes a 112 éves Hármos Kis Tükör, amelyből dédapánk szereztek általános ismereteket, valamint Budai Ézsaiás fordítása Cicero: De Oratore című munkájából. Ezt a könyvet Debrecenben adták ki. /MTI/

Érdekes leletek a Rácalmásán feltárt longobárd sírokban

1957. december 15.

Rácalmásán, Ottinger József portáján, egymástól négy méternyire nagy mélységben három érintetlen longobárd sirt tárt fel Bóna István egyetemi tanársegéd. Az egyikben férfi, a másikban nő, a harmadikban egy leánygyermek maradványait talalta. A csaknem másfél ezer éves sírokban értékes tárgyakat is leltek: a leánygyermek mellett gyöngyszemeket, az asszony-sírban bronzszegekkel összerősített csontcsüt, gyöngyöket, csontgombokat, ezüsttel és arannyal díszített bronzfibulákat. Az asszony kezénél erszényhez hasonló kis táskaváza, és nagy fekete égetett edény, a férfi mellett hosszú kard, vaskés és több nyilhegy feküdt.

Az értékes leletekkel a sztálinvárosi múzeum gazdagodott. Valószínűnek tartják, hogy a feltárt terület környékén nagyobb temető lehet, ezért a kutatásokat tavasszal folytatják. /MTI/

Gyümölcsmosó gépet készít a Győri Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat

1957. december 15.

A Győri Mezőgazdasági Gépjavító Vállalatnál gyümölcsmosó gép mintapéldányának készítését kezdték meg. Az exportra szánt gép első sorozata a jövő évben készül el. /MTI/

B 5. kiadás 1957. december 15. 7 óra 20 perc

Összegyűjtik az egykor híres székesszéki késes mesterség emlékeit

1957. december 15.

Az országban egykor híres volt a székesszéki késes mesterség és a fehérvári bicska. A városban még ma is többen foglalkoznak kés-készítéssel, sőt akad olyan idős késesmester is, aki a késes céh tagjainak loszármozottja. A székesszéki István király Múzeum néprajzi kutatói elhatározták, hogy összegyűjtik a székesszéki késes mesterség régi szerszámait, tárgyait és írott emlékeit. /MTI/

Megszüntetik az Emőd-Vatta közötti halálkanyart

1957. december 15.

A budapest-miskolci 3. számú műton, Emőd és Vatta között a veszedelmes kanyar évente sok - nem egyszer halálos - közlekedési balesetet okozott. Itt egy kis patak hidjára mindkét oldalról 90 fokos szögben vezetett fel az út. A kanyart megszüntető új utszakasz és hid építését nemrégiben megkezdték és tavaszra befejezik. A szakemberek foglalkoznak azzal a tervvel is, hogy a borsodi utak egy másik kritikus pontján, Felsőábrányban szintén megszüntetik az erősen balesetveszélyes kanyart. /MTI/

Korszerűsítik a Tolnánémedi Kondergyárat

1957. december 15.

A Tolnánémedi Kondergyárban új törőgép szerelését kezdték meg. A korszerű gép beállításával mintegy harminc százalékkal növekszik a kondertörő üzemi rész termelése. Szerelik a szárító gépsort is, amely a gyár idején jellemzően változtat. A szárító berendezés hiánya miatt ugyanis eddig télen nem dolgozhattak az üzemből. Megérkezett már a gyár új kapcsoló-berendezése is és megkezdték a nagyobb teljesítményű transzformátor szerelését. A többszáz ezer forintba kerülő korszerűsítést a téli hónapokban befejezik. /MTI/

B 4. kiadás 1957. december 15. 7 óra 15 perc

Postakocsi-menetrend került elő a Békés megyei könyvtárból

1957. december 15.

Békéscsabán, a megyei könyvtár gazdag régiséggyűjteményének rendszerezése során több értékes történelmi, irodalmi és társadalmi vonatkozású emléket találtak. Így például előkerült egy törökországi térképes album, amely a magyar végvárakat, a hadiöltözéket, osztrák és olasz erődítményeket rajzos metszetekkel ábrázolja. Találtak egy postakocsi-menetrendet is, amely a Nyugat-Európába és Olaszországba induló járatokat tünteti fel a leváltási helyekkel együtt. Igen érdekes a 112 éves Hármos Kis Tükör, amelyből adólapaink szerezték általános ismereteket, valamint Budai Ézsaiás fordítása Cicero: De Oratore című munkájából. Ezt a könyvet Debrecenben adták ki. /MTI/

Érdekes leletek a Rácalmásán feltárt longobárd sírokban

1957. december 15.

Rácalmásán, Ottinger József portáján, egymástól négy méternyire nagy mélységben három érintetlen longobárd sirt tárt fel Bóna István egyetemi tanársegéd. Az egyikben férfi, a másikban nő, a harmadikban egy leánygyermek maradványait talált. A csaknem másfél ezer éves sírokban értékes tárgyakat is leltek: a leánygyermek mellett gyöngyszemeket, az asszony-sírban bronzszegekkel összerősített csontésüt, gyöngyöket, csontgombokat, ezüsttel és arannyal díszített bronzfibulákat. Az asszony kezénél erszényhez hasonló kis táská váza, és nagy fekete égetett edény, a férfi mellett hosszú kard, vaskés és több nyilhegy feküdt.

Az értékes leletekkel a sztálinvárosi múzeum gazdagodott. Valószínűnek tartják, hogy a feltárt terület környékén nagyobb temető lehet, ezért a kutatásokat tavasszal folytatják. /MTI/

Gyümölcsmosó gépet készít a Győri Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat

1957. december 15.

A Győri Mezőgazdasági Gépjavító Vállalatnál gyümölcsmosó gép mintapéldányának készítését kezdték meg. Az exportra szánt gép első sorozata a jövő évben készül el. /MTI/

B 5. kiadás 1957. december 15. 7 óra 20 perc

Összegyűjtik az egykor híres székesszérvári késes mesterség emlékeit

1957. december 15.

Az országban egykor híres volt a székesszérvári késes mesterség és a szérvári bicska. A városban még ma is többen foglalkoznak kés-készítéssel, sőt akad olyan idős késesmester is, aki a késes céh tagjainak leszámoltja. A székesszérvári István király Múzeum néprajzi kutatói elhatározták, hogy összegyűjtik a székesszérvári késes mesterség régi szerszámait, tárgyait és írott emlékeit. /MTI/

Megszűntetik az Emőd-Vatta közötti halálkanyart

1957. december 15.

A budapest-miskolci 3. számú műton, Emőd és Vatta között a veszedelmes kanyar évente sok - nem egyszer halálos - közlekedési balesetet okozott. Itt egy kis patak hidjára mindkét oldalról 90 fokos szögben vezetett fel az út. A kanyart megszüntető új utszakasz és hid építését nemrégiben megkezdték és tavaszra befejezik. A szakemberek foglalkoznak azzal a tervvel is, hogy a borsodi utak egy másik kritikus pontján, Felsőábrányban szintén megszüntetik az erősen balesetveszélyes kanyart. /MTI/

Korszerűsítik a Tolnánémedi Kendergyárat

1957. december 15.

A Tolnánémedi Kendergyárban új törőgép szerelését kezdték meg. A korszerű gép beállításával mintegy harminc százalékkal növekszik a kendertrőő üzemrész termelése. Szerelik a szárító gépsort is, amely a gyár idején legelőn változtat. A szárító berendezés hiánya miatt ugyanis eddig télen nem dolgozhattak az üzemből. Megérkezett már a gyár új kapcsoló-berendezése is és megkezdtek a nagyobb teljesítményű transzformátor szerelését. A többszáz ezer forintba kerülő korszerűsítést a téli hónapokban befejezik. /MTI/

B 6.kiadás 1957. december 15. 7 óra 25 perc

Lényegesen csökkent a lakások építési ideje a Győr megyei Építőipari Vállalatnál

1957. december 15.

A Győr Megyei Építőipari Vállalat ebben az évben 432 lakást épített. Az előző években egy-egy lakóház felépítése 18-20 hónapig tartott. Ez az időtartam a jobb munkaszervezéssel, a gépesítéssel és az építőelemek előregyártásával 14-16 hónapra csökkent. A zirci 118 bányászlakást hét hónap alatt építették fel. /MTI/

Meszepincét építenek a kaposvári Baromfifeldolgozó Vállalatnál

1957. december 15.

A Kaposvári Baromfifeldolgozó Vállalatnál egymillió forintos beruházással, hárommillió tojás tartósítására alkalmas meszepincét építenek. Korszerűsítik a tojásfeldolgozó üzemből is. A munkákat a napokban kezdik meg. /MTI/

Erdősítéssel is védik az ár ellen a Tisza középső szakaszát

1957. december 15.

A Szolnoki Vízügyi Igazgatóság folyószabályozási csoportja az idén is sokat dolgozott a Tisza és a Zagyva partbiztosításán. Több mint 300 folyóparton akadályozták meg a part elfajulását és biztosították a tiszai hajózás zavartalanságát. A gátakat erdősítéssel is védik. Tavasszal 280.000, az őszi erdősítés során pedig 350.000 suháng került a folyópartokra és még 100.000 csemetét ültetnek el. Így mintegy 223 hektár lesz az a terület, amelyen új erdők védik a partot a víz nyomásától. /MTI/

B 7.kiadás 1957. december 15. 9 óra 45 perc

Hétezeröttszáz teher- és személyautóemelőt gyártanak jövőre a Borsodvidéki Gépgyárban

1957. december 15.

A Borsodvidéki Gépgyárban az idén a személyautóhoz, használatos és igen jól bevált kéttonás hidraulikus emelőből ezer, míg a teherkocsikhoz és autóbuszokhoz szükséges nyolctonnás emelőből 3.200 készült. Tekintve a forgalomba kerülő teherkocsik, autóbuszok és személyautók állandóan növekvő számát, jövőre a nyolctonnás emelőből hateret, a kéttonásból pedig 1.500-at gyártanak.

A gyárban a napokban elkészült az egytonás autóemelő mintapéldánya. A sötétpálca alakú, 1.20 méter magas, két kilogramm súlyú emelőből az igényeknek megfelelő mennyiség készül. /MTI/

Több mint egymillió forint értékű alapanyagot takarítottak meg Borsodnádásdon

1957. december 15.

A Borsodnádásdi Lemezgyárban az idén jó eredményeket értek el az anyagtakarékossági mozgalommal. A hengermű dolgozói az év elejétől több mint egymillió forint értékű alapanyagot takarítottak meg, 800 tonnával használtak fel kevesebbet, mint amennyit az anyagnormájuk előírt. Eddig 11 hengerész-brigád teljesítette a kiváló dolgozó cím elnyeréséhez szükséges anyagtakarékossági előírásokat. /MTI/

B 8.kiadás

1957. december 15.

10 óra -- perc

Nagyszabású munkák a műemlékek helyreállítására

1957. december 15.

Jövőre az eddiginél nagyobb gondot fordítanak a műemlékek helyreállítására, megóvására.

A diosgyőri várban - ahol már az idén is sokat dolgoztak - jövőre megkezdik az északi torny sűrűlésséinek javítását és rendbehozzák, illetve magasabbra építik az omladozó várfalakat. A sárospataki váron az ideai tatarozások után jövőre a várépület sérüléseit javítják meg és eltüntetik a rongálódásokat a várát övező árok- és falrendszeren.

Az egri vár felének a vasút felőli oldala a múlt évben leomlott. Jövőre befejezik helyreállítását. Visszkapják eredeti formájukat az egri múzeumhoz tartozó gótikus jellegű várépületek is.

A gyulai várban helyreállítják a vártornyot, a szobasorok fölé lepos tetőt építenek, a várhomlokzat előtt pedig lesüllyesztik a talajt. Az ásások előreláthatólag gazdag régészeti leleteket is napvilágra hoznak.

A visegrádi királyi palota megóvási munkái közben jövőre eredeti helyén felállítják a László-korabeli oroszlanos kút vörös márványból készített másolatát.

Jövőre befejezik a nagyvácsnyi Kinizsi vár feltárását, a sümegi várban pedig az ásásokkal egyidőben építkeznek majd a XIII.századi öreg tornyon. Befejeződik a balatonszentgyörgyi Csillag-vár helyreállítása is. Jelentős összegeket fordítanak ország-szerte az elhanyagolt és gondozatlan műemlék-kastélyok sérüléseinek javítására is. /MTI/

Folytatódnak a Corvina kétnyelvű könyvsorozatai

1957. december 15.

A Corvina Idegennyelvű Könyvkiadó a jövő évben folytatja a hazai olvasókörök számára szánt nagysikerű kétnyelvű könyvsorozatait. A bibliofil igényű sorozatban Heine Atta Troll-ja, Goethe Reinecke Fuchs című műve, Verlaine válogatott költeményei és E.A. Poe összes verse lát napvilágot. Megjelentetik Homeros műveit is, két kötetben.

Az olcsó kétnyelvű sorozat tervében jövőre a következő művek megjelenése szerepel: Fégin válogatott novellái, Maupassant Péter és János, Anna Seghers A Sankta-Barbarai halászsok lázadása. /MTI/

B 9.kiadás

1957. december 15.

11 óra -- perc

A Haydn ünnepi év programjáról

1957. december 15.

A Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Bizottsága megtárgyalta a jövő évi Haydn Ünnepek programját, amelynek műsorán zenei kongresszus, nemzetközi kamarazene-verseny, operabemutató, hangversenysorozat szerepel. A Magyar Tudományos Akadémia kiadásában Haydn kötet, az Országos Széchényi Könyvtár kiadásában pedig Haydn bibliográfia jelenik meg. Közzéteszik a kongresszuson elhangzott előadások anyagát is. A bizottság Haydnról ismeretterjesztő film készítését, kéziratos műveinek facsimile kiadását és hangfelvétel vételét is tervbe vette. A jövőben a zeneköltőről elnevezendő téren felállítják Haydn szobrát, továbbá elhatározták országos kiállítás rendezését. A kiállításra bő anyagot szolgáltat az Országos Széchényi Könyvtár zeneműtára, amely a világ egyik legértékesebb Haydn-gyűjteményét őrzi.

A bizottság a tervet nagy vonalakban magáévá tette és szélesebbkörű országos bizottság létrehozásának megalkotását is elhatározta. /MTI/

Filmhírek

1957. december 15.

A Budapest Filastudióban Kollányi Agoston rövidesen befejezi A hold című népszerű ismeretterjesztő filmje felvételeit. Utolsó jeleneteit forgatják a Fekete karácsony című a disszidálók sorsát bemutató rövid játékfilmnek.

Gárdos György, a Hunnia Filmstudio igazgató helyettese rövidesen Kijevbe utazik, hogy megkezdje az első szovjet-magyar koprodukciós film, a Kárpáti rapszódia forgatókönyvének előkészítésével kapcsolatos megbeszéléseket.

A Pannónia Filmstudio készíti a Világos ablak című csehszlovák és a Tájdalon nélkül című francia film feliratait. Dolgoznak a Svejk a derék katona című csehszlovák film szinkronfeliratozásán is és ugyancsak írják már a X.Karlovy-Vary-i filmfesztivál díjnyertes filmjének, a Missy-nek szinkron szövegét. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás 1957 december 15 16 óra 5 perc

Időjárásjelentés

8 Hrp Hk A Meteorológiai Intézet jelenti december 15-én, vasárnap délben:

A hőmérséklet tovább csökken

Észak-Európán át hideg sarkvidéki légtömegek vonulnak szárazföldünk középső területei felé. Emiatt Németországban és Lengyelországban a nappali hőmérséklet csak 0-plusz 3 fokig emelkedett és sokfelé havazik. Továbbra is enyhe az időjárás a Balkán-félszigeten, valamint Olaszország déli részein.

Hazánkban szombaton felhősvonulások voltak és több helyen kisebb eső esett. Somogyszobon 5, Metenyén és Komáromban 3 mm esapadékot mértek. A hőmérséklet napközben általában 12-16 fokig emelkedett. Ma hajnalban északon 0-plusz 3, délen 3-6 fokig hült le a levegő.

Budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 11,9 fok volt, 11,2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

Budapesten vasárnap 12 órakor a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 mm, mérsékelten emelkedő irányzatú.

Várható időjárás hétfőn estig: felhős idő, több helyen eső, havas eső, majd havazás. Hőmérséklet, időnkint élénk északi-északkeleti szél. A hőmérséklet tovább csökken.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: északon mínusz 1 - mínusz 4, délen plusz 2 - mínusz 1, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn: plusz 1-plusz 4 fok között, délen helyenkint 4 fok felett.

252 em./MTI/ A Duna vizállása vasárnap reggel Budapestnél:

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1957 december 15 16 óra 5 perc

Megkezdődött a Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlése

1957 december 15

A Magyar Tudományos Akadémia 1957 évi nagygyűlése vasárnap délelőtt az Akadémia dísztermében tartott együttes ülésessel megkezdődött.

Az ülés elnökségében helyet foglalt dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány első elnökhelyettese, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Rusznyák István, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Bognár Géza, az Akadémia főtitkárhelyettese, Hevesi Gyula, Jánossy Lajos, Major Máté akadémiai titkárok, Sötér István, akadémiai levelezőtag.

Részt vett az ülésen az MSZMP Központi Bizottságának és a forradalmi munkás-parasztkormányának több tagja is.

A nagygyűlést Rusznyák István, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke nyitotta meg.

- A Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlése - mondotta Rusznyák István - az egész magyar tudományos élet kiemelkedő eseménye és az érdeklődés, amelyet hazánk tudományos dolgozói ezen esemény iránt tanúsítanak, bizonyítja annak az egyre növekvő jelentőségnek, amelyet Akadémiánk az ország tudományos életében elfoglal. Nagygyűléseink az alkotó tudomány újabb és újabb eredményeit tárják a közvélemény elé, s tanubizonyosságot szolgáltatnak arról a munkáról, amelyet tudósaink a kutatóintézetekben, a laboratóriumokban, vagy az íróasztalaik mellett végeznek.

- Idei nagygyűlésünket azonban az új tudományos eredményekről való beszámolás feladatán kívül egyéb, történelminek és jelképesnek egyaránt nevezhető mozzanatok is gazdagítják. Alig néhány hete, hogy a világ dolgozói megünnepezték a Nagy Októberi Szocialista Forradalom negyvenedik évfordulóját. E megünnelezésből Akadémiánk is kivette részét, s november 5-i ülésén emlékezett meg a világtörténelmi arculatát, az emberiség fejlődésének új korszakát megszabó nagy eseményről.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás 1957 december 15 16 óra 5 perc

Időjárásjelentés

A Hő Hk A Meteorológiai Intézet jelenti december 15-én, vasárnap délben:

A hőmérséklet tovább csökken

Észak-Európán át hideg sarkvidéki légtömegek vonulnak szárazföldünk középső területei felé. Emiatt Németországban és Lengyelországban a nappali hőmérséklet csak 0-plusz 3 fokig emelkedett és sokfelé havazik. Továbbra is enyhe az időjárás a Balkán-félszigeten, valamint Olaszország déli részein.

Hazánkban szombaton felhőátvonulások voltak és több helyen kisebb eső esett. Somogyszobon 5, Tetyén és Komáromban 3 mm esapadékot mértek. A hőmérséklet napközben általában 12-16 fokig emelkedett. Ma hajnalban északon 0-plusz 3, délen 3-6 fokig hült le a levegő.

Budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 11,9 fok volt, 11,2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

Budapesten vasárnap 12 órakor a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 mm, mérsékelt enyhülő irányzatú.

Várható időjárás hétfőn estig: felhős idő, több helyen eső, havas eső, majd havazás. Mérsékelt, időnkint élénk észak-északkeleti szél. A hőmérséklet tovább csökken.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: északon mínusz 1 - mínusz 4, délen plusz 2 - mínusz 1, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn: plusz 1-plusz 4 fok között, délen helyenkint 4 fok felett.

A Dunai vízállása vasárnap reggel Budapestnél:

252 cm./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1957 december 15 16 óra 5 perc

Megkezdődött a Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlése

1957 december 15

A Magyar Tudományos Akadémia 1957 évi nagygyűlése vasárnap délelőtt az Akadémia dísztermében tartott együttes ülésével megkezdődött.

Az ülés elnökségében helyet foglalt dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány első elnökhelyettese, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Ruzsnyák István, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Bognár Géza, az Akadémia főtitkárhelyettese, Hevesi Gyula, Jánossy Lajos, Major Máté akadémiai titkárok, Sötér István, akadémiai levelezőtag.

Részt vett az ülésen az MSZMP Központi Bizottságának és a forradalmi munkás-paraszt kormány több tagja is.

A nagygyűlést Ruzsnyák István, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke nyitotta meg.

- A Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlése - mondotta Ruzsnyák István - az egész magyar tudományos élet kiemelkedő eseménye és az érdeklődés, amelyet hazánk tudományos dolgozói ezen esemény iránt tanúsítanak, bizonyítja annak az egyre növekvő jelentőségnek, amelyet Akadémiánk az ország tudományos életében elfoglal. Nagygyűléseink az alkotó tudomány újabb és újabb eredményeit tárják a közvélemény elé, tanubizonyosságot szolgáltatnak arról a munkáról, amelyet tudósaink a kutatóintézetekben, a laboratóriumokban, vagy az íróasztalaik mellett végeznek.

- Idei nagygyűlésünket azonban az új tudományos eredményekről való beszámolás feladatán kívül egyéb, történelminek és jelképesnek egyaránt nevezhető mozzanatok is gazdagítják. Alig néhány hete, hogy a világ dolgozói megünnepezték a Nagy Októberi Szocialista Forradalom negyvenedik évfordulóját. E megemlékezésből Akadémiánk is kivette részét, s november 5-i ülésén emlékezett meg a világtörténelmi arculatát, az emberiség fejlődésének új korszakát megszabó nagy eseményről.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás 1957 december 15 16 óra 15 perc

/Megkezdődött...1.folyt/

- Különleges jelentőséget ad idői nagygyűlésünknek az a körülmény is, hogy erre az eseményre most kerül első ízben sor a tavalyi, ellenforradalmi események óta. Az ellenforradalomnak a Magyar Tudományos Akadémiát érintő kihatásaiival, valamint ezeknek következményeivel az elnökségi beszámoló részletesen foglalkozik majd.

- Nagygyűlésünk ünnepi megnyitásának ez idén még különös jelentőséget ad az az évforduló is, amely nagy költőnek, Arany Jánosnak hatvenöt esztendővel ezelőtt bekövetkezett halálára készített emlékezünk.

- Arany János emléke az Akadémia számára nagy örökséget, kegyelettel őrzendő eszenci hagyatékat is jelent. Arany János ugyanis alkotóereje igen értékes részét, pályájának ugyyszólván delelőjét áldozta fel az Akadémiáért, amelynek főtitkára volt. Azok a jegyzőkönyvek, levelek, számlák és meghívók, amelyeket saját kezével rótt papírra, valóságos irattárat alkotnak, Arany János jelenléte ennek az épületnek falai között azért mondható jelképesnek, mivel őt, a népi sorból felemelkedett költőt és tudóst, a majdani népi származású értelmiség egyik előfutárjának tekinthetjük. A népi vagy plebejusi sorból származott értelmiség volt 1848 nagy átalakulásának egyik mozgatója és később is, mostoha körülmények közt, a haladás gondolatának zászlóvivője.

Arany János akadémiai működésének jelentőségét csak most kezd felhárni a kutatás. Arrait már látunk, hogy ő az Akadémiát nemcsak hivatalnak tekintette, hanem egy nagyarányú kulturális koncepció megvalósítási eszközének is. Arany János olyan nemzeti kulturát akart létrehozni, amely a nép kultúráján is alapul és a nagy világkultúra vívmányait is magába olvasztja. Ez a műveltség-eszmény sok rokonvonalat mutat fel azzal a kultúrával, amelyet a szocializmus akar megvalósítani. Nagy veszteségnek érezhetjük, hogy Arany János az ő elképzeléseit a maga korának ellemmondásos viszonyai között nem tudta maradéktalanul megvalósítani.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1957 december 15 17 óra 20 perc

/Megkezdődött...2.folyt/ t

- De még így is, hány kezdeményezés, hány uttörő vállalkozás őrzi az ő kegyelmét. Ha néprajztudományról, népköltészetéről beszélünk, az ő elméleti és gyakorlati munkássága is eszünkbe jut. Irodalomtörténetírásunk nem egy nagy kérdésben az ő szemléletét fejlesztette tovább. Esztétikai gondolkodásunknak is Arany volt egyik uttörője. Nyelvtudományunk máig is újból és újból hivatkozik az ő megállapításaira. A világirodalom kutatója is népföldkőnek őrzi Arany működését. Shakespeare és Aristophanes fordításai, a világirodalom nagy eposzainak lefordítását célzó szerkesztői tevékenysége, a működése idején megkezdődött nagy, akadémiai kiadványsorozatok, amelyek a kortársi irodalom, a történettudomány és a filozófia legújabb vívmányait kívánták elterjeszteni a magyar földön: mindez arra figyelmeztet bennünket, hogy Arany sok tekintetben a modern magyar műveltség egyik megalapozója. Arany működése idején az Akadémia, az 1848-at előkészítő korszak a nagyarányú, szellemi létesítménye nemzeti kulturánk valódi műhelye volt.

- Meg kell emlékeznünk Arany nagyarányú tudomány-szervező tevékenységéről is. Nemcsak a magyar tudomány művelőit állította csatasorba a nagy feladatok elvégzésére, hanem az ő érdeme az is, hogy számos jeles külföldi tudóst, akiket hazájukban nem egyszer a maradiság üldözött még, a mi Akadémiánk máris tagjai közé választott meg. Arany érdeme az, hogy Darwin, Baer, Mommsen, Quetelet, Broca és más tudósok, Akadémiánk tiszteleti tagjaivá lettek.

- Ezen az évfordulón kötelességemnek érzem, hogy a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége és tagsága nevében kifejezzem kegyeletünket és büszkeségünket, amiért egyire nagunkénak tekintjük Arany János emléket, - s amiért az országos ünneplésben olyan testületként vehetünk részt, amely sok vonatkozásban Arany János szellemi, kulturális örökségét őrzi és fejleszti tovább.

- Mielőtt azonban átadnám a szót az Arany emléket idéző művészeknek és ünnepi ülésünk előadóinak, szeretném felhívni figyelmüket még egy körülményre, amelynek szinte szimbolikus jelentősége van.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás

1957 december 15

17 óráig

/Megkezdődött...3.folyt/

- Ma, amikor egy nagy költő és akadémikus halálának hetvenötödik évfordulóját ünnepeljük, - egy másik, nagy magyar költő és akadémikus születésének hetvenötödik évfordulója is küszöbön áll. Kodály Zoltán, akadémikus-társunk holnap tölti be hetvenötödik életévét. Engedjék meg, hogy ebből az alkalomból mindannyiunk meleg szeretetét és jókívánságait tolmácsoljam a magyar zene és a magyar zene-tudomány világhírű képviselőjének, - mondotta megnyitó beszédében Ruzsnyák István.

Ezután dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány első elnökhelyettese, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja mondott beszédet.

- A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében őszinte megbecsüléssel üdvözlöm tudományos akadémiaink nagygyűlését, s a napirendre tűzött fontos kérdések területén, szocializmust építő országunk és népünk elrehaladásának elősegítését jelentő eredményes munkát kívánok, - kezdte beszédét, majd így folytatta:

- Megkülönböztetett örömmel veszek részt mai ülésünkön, amelyet Arany János, a halhatatlan epikus költő, Toldi írója - ahogy Petőfi verses levelében nevezte - a világhírű balladák alkotója emlékének szentelnek. Önökkel együtt hajtja meg a tisztelet zászlaját az egész ország, s annak vezetői, a nagy költő előtt, aki lánglelkű barátjával, a világszabadság nagy hirdetőjével, Petőfivel együtt annyit tett édes anyanyelvünk fejlesztéséért, irodalmi nyelvünk kialakításáért.

- Ezzel a pár szóval akartam beilleszkedni mai ülésük célkitűzéseinek szolgálatába és most néhány, mindannyiunkat érdeklő és érintő, időszerű kérdéssel akarok foglalkozni. Ez az értelmiség kérdése.

- A múlt év őszén lezajlott ellenforradalom ebben a kérdésben zavaros, tudománytalan elképzeléseket vetett fel.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás

1957 december 15

17 óráig

/Megkezdődött...4.folyt/

Nemcsak a felvetők jelentékeny részének az állam és a társadalom kérdéseiben tanúsított tájékozatlansága, elmaradottsága miatt, hanem igen gyakran zavartkeltő, kártevő szándékkal is.

- Ennek az volt a következménye, hogy állami és társadalmi életünk rendezése, a konszolidációs folyamat előrevitele során széles tömegekben ellenséges hangulat jelentkezett az értelmiséggel szemben. Mi élesen szembezálltunk ezzel a beállítottsággal. Hónapokon keresztül türelmes, kitartó, felvilágosító munkával magyaráztuk Lenin tanításait, hogy a szocializmus építésének elengedhetetlen előfeltétele az értelmiség becsületes, odaadó részvétele feladataink megvalósításában. Főrekvéseinket siker koronázta, s az értelmiség-ellenességgel ma már csak szórványosan találkozunk. Ezzel is meg fogunk birkózni, és pedig nagyon gyorsan, az esetben, ha az értelmiség aktív részvétele a szocialista építésben támogatni fogja munkánkat.

- Az értelmiség jelelő része az ellenforradalom napjaiban sem ingott meg, s amikor az építő munka megindult, mellénk állt. Másik részét meggyőzték az elmúlt évben, barátot és ellenséget egyaránt béműlttő sikereink, országunk életének gyors talpraállítására, a dolgozó tömegek munkába való bevonásával és támogatásával. Feltételezzük, hogy a harmadik részt is új állásfoglalásra ösztönzi a nagy többség példája és a szocialista világ tudományos, technikai eredményeinek legutóbbi megnyilvánulásai.

- Tisztában vagyunk azzal, hogy a helytelen állásfoglalások a múltban gyökereznek. Tudományos életünk a 25 éves Horthy-uralom alatt csak a Nyugattal állt kapcsolatban. Csak a felszabadulás utáni években jutottak egyesek kapcsolatba az első szocialista állammal, a Szovjetunióval, tudományos életével. Itt is felszínesen, mert a kapitalista országok tudásaival fennállott tartós kapcsolatok következtében sokaknál érvényesült az ignoti nulla cupido-elve, a szerényen, csendben dolgozó, szenzációt kerülő szovjet tudomány nem keltette fel érdeklődésüket.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 16. kiadás

1957 december 15

17 ór 35 perc

/Megkezdődött....5.folyt/t

Merkista-leninista ideológia hiányában ez az érdeklődés csak keveseknél jelentkezett. Ezek a kevesek meg is tudták becsülni a szovjet tudományt.

- Ma már az atomfizika, a kozmikus sugárzás kutatásának sikerei, a Föld körül keringő szputnyikok, a tőkés országok becsületos tudósainak magas értékelése felkeltik ezt az érdeklődést, mert döntően bizonyítják a szocialista tudomány fölényét. Ezek a tények azt hiszem nagyon alkalmasak a még meglevő kételyek eloszlatására.

- Ezzel nem akarom azt mondani, hogy számunkra csak a szocialista országok tudománya létezik. Minden haladást előrevivő tudományos tevékenység érdekkel bennünket, bárhol is jelentkeznek a világon, -s azzal is igyekszünk megismerkedni.

- Népi demokráciánk a szocialista békétábor tagja, s egyet értünk annak törekvéseivel, hogy mindent, így a tudományt is, a béke szolgálatába kell állítanunk. Ez táborunk vezető erejének, a Szovjetunióknak az álláspontja is.

- Az imperialisták a szputnyikok kilövését úgy értékelték, hogy a Szovjetunió háborus potenciálja növekedett, s nekik az eddiginél is nagyobb fegyverkezésre kell törekedniük.

- A Szovjetunió vezetői ezt a sikert arra használták fel, hogy fokozott mértékben hívják fel az imperialistákat a békés meggyőzésre, a békés egymás mellett élés megteremtésére, a tömegpusztító fegyverek használatának és gyártásának megszüntetésére.

- Sőt, ennél többet is tesznek. A Szovjetunió vezetői és kiemelkedő tudósai felajánlották az Egyesült Államoknak, az amerikai tudósoknak a békés együttműködést ezen a területen is.

- Nem hiszem, hogy ugyanez történt volna, ha a tudomány és a technika terén ezt a történelmi jelentőségű ugrást az Egyesült Államok tudománya és technikája teszi meg.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 17. kiadás

1957 december 15

17 ór 40 perc

/Megkezdődött....6.folyt/

- A fentiekre azért széltem, hogy tények összefoglalásával mutassam meg a szocialista tudomány felsőbbrendűségét, s az egész emberiség jövőjére vonatkozólag döntő jelentőségű szerepét a béke védelmében.

- Nem hiszem, hogy akadna valaki, akit ezek nem győznének meg és helytelen állásfoglalásának igazolására azt mondani, hogy annál rosszabb a tényeknek. Azt senki sem kell részleteznie, hogy a mesterséges égitestek kilövése nem egyszerű védekezéskérdés, hanem az egész szovjet tudomány és technika, a kultúra magas fejlettségének összeteljesítője, a szocialista tudomány, a dialektika alkalmazásának győzelme.

- Országunk tagja a szocialista békétábornak, politikája békepolitika. Ebben a keretben nemes és felmentő feladatot, minden dolgozó számára, a népi demokrácia erősítése, az állami, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet minden területén.

- Nemes, felmentő, hazafias feladatot jelent ez tudósainknak, mérnökeinknek és szellemi életünk minden tényezőjének.

- Ennek a feladatnak az eredményes megvalósításában segíteni akarja őket a párt és a kormány, az egész dolgozó nép. Mindent megteszünk arra, hogy a tudósok munkáját megbecsüljük, elismerés kíséretében. Mindem erőfeszítésünk arra irányul, hogy az ellenforradalmi pusztítások és kártevések súlyos következményeinek likvidálása közepette is meglegyenek az eredményes munka viszonyainak megfelelő anyagi és erkölcsi előfeltételek.

- Fejlesztünk kell a tudomány minden területét és fokozott mértékben az ellenforradalom következtében visszaesett társadalmi tudományt.

/Folyt.köv./

/Megkezdődött...7.folyt/

- Szocializmust építő országunk ideológiája a marxizmus-leninizmus, a dialektikus materializmus, amelynek segítségével a cári birodalom kulturálatlanságából, és nyomorából, az egész világ vezető országává, a tudomány nagybatalnává tette a Szovjetuniót. Nemzeti felemelkedésünknek, szocialista építésünknek felbecsülhetetlen lendületet és biztonságot fog adni ennek a tudománynak, ennek az ideológiának gyors törzsglalása. Köz-kincsés válása a tudomány területén. Terjesztése, elsajátítása nem szakosztályi, hanem általános akadémiai feladat.

- Érdeklődéssel követjük nagygyűlésük tárgyalásait, s azoktól a tudományos, a gazdasági és a társadalmi életünk menetének fellendülését, tudományos kérdéseink utánpótlásának megnövekedését várjuk.

- A szocializmust építő állam politikai, gazdasági és kulturális megerősödése gyarapítani fogja lehetőségeinket és felmérhetetlen távlatokat nyit a tudományos, elméleti és gyakorlati munka számára és azok számára, akik ezen a területen odaadással és hazafiasan tevékenykednek. Eredményes, jó munkát kívánok a nagygyűlésnek, - mondotta nagy tapssal fogadott beszéde végén dr. Münnich Ferenc.

Ezután Sztér István, akadémiai levelező tag tartott előadást Arany Jánosról.

- Arany a maga társadalmi- és nemzeteszmenyét a régi magyar korokba, a népvándorlás, illetve az Anjouk korába olvassza bele - mondotta többek között. A szabadságot, a demokráciát, az emberhez méltó sorsot ott látja megvalósultan Lajos király vagy Btele környezetében, Petőfi a forradalom tanulságait látja meg a történelemben, - Arany egy nemzeti-népi demokrácia ígéretét. Ez a különbség még akkor is sokat jelent, amikor ők ketten jó ideig egymás oldalán haladnak.

/folyt.köv./

/Megkezdődött...8.folyt/

- Arany honvégya egy ilyen eszményien nemzeti és demokratikus világ után, szülőföldjének, Szalontának emlékeiből, sugallataiból fakad. Az elmúlt esztendő Arany-kutatásának egyik legfontosabb észrevétele éppen a hajdu-hagyományra utal, amelyből Arany ugyan témát keveset, de ember- és társadalomeszményt annál többet merített. Helyes az a megállapítás is, amely szerint még Toldi bizonyos elemei, a hős egyéniségének bizonyos vonásai is a török harcok hajdu-hagyományaira nyulnak vissza.

- Arany szerint továbbra is élnek a nép körében Toldi Miklóscok, akiknek ereje parlagon marad, mivel nem juthat nekik nemzeti küzdőtér. És a népben tisztán, épen él a régi magyar idők hagyománya és valósága. Ilyenekt kívánta Arany az új Magyarországot, de hogy az miként válhatik ilyen-né, arról csak sejtelmek voltak. Eg-velamit azonban világosan látott a maga par-szti-értelmisségi kritikájával és józanságával: a nemesség, legyen bár maradi vagy liberális, az új, a népből születő nemzetet megteremtteni és vezetni nem tudja. Ebben a felismerésben Arany messze megelőzte Mikszáthot és az-ur Magyarországot bírálta. A népies, régies nemzeteszmeny jócskán szolgáltatott alapot Aranynek arra, hogy Petőfi mozgalma-hoz csatlakozzék.

- A szabadságharc bukása utáni helyzetben a valamikori, tisztán politikai problémák immár burkolt, közvetett formában, - még pedig legtöbbszörre morális kérdések formájában - tudnak csak jelentkezni. A szabadságharc bukását ez a kor morális okokra is visszavezeti, nemzeti hibák, sőt bűnök kihatásait nyomozza, s a jellem megigazulását, megjavulását igyekszik elérni. Arany ugyancsak osztozik ebben a szemléletben, s azt ismondhatnók: az ő nemzeti utópiái épp ezzel a szemlélettel egészülnek ki a szabadságharc után.

- Valamikor sokat enlegették Aranyról a fátum, a finitizmus fontosságát. E tetszetősen, sőt költőien hangzó elméletnek azonban vajni kevés a tényleges alapja.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20. kiadás 1957 december 15 18 óra 10 perc

/Megkezdődött...9.folyt/

- Arany életművének javarésze - epilógus. Petőfi költői forradalmához és 1848 forradalmához is. Bizonyos, hogy Petőfi költői forradalma messzebb hatolhatott volna, mint Aranyó, ha győz a szabadságharc, ha győz az a köztársasági gondolat, amely Petőfi költészetét áthatotta. Arany azonban nem tehetett többet, mint őrizte annak a költői forradalomnak örökségét, amely már létét is a politikai forradalomnak köszönhetette és őrizte vele együtt a maga nemzet- és társadalomeszményét, amelytől a kor mindinkább elfordult, s amelynek szívében ő maga is mindinkább eltávolodott a kortól. A 48 utáni Arany-epika "ár ellen uszásában" van valami szivszorítón fájdalmas és aggasztó. Egy elkésett nagy vállalkozás bontakozik ki előttünk ebben az epikában, egy olyan művészet, amely akkor érik teljessé és pompázatossá, amikor az idő kezd már el is haladni felette, hogy a kor uralkodó műfajává a regényt avassa.

- Amikor ma végigtekintünk Arany költői tartományain, nyomát sem leljük annak a tündérvilágnak, amelyet Vörösmarty vagy Jókai romantikája telepített magyar földre. E helyett egy valóságos fénycsőben fürdő hősidillt pillantunk meg, amely fölött azonban már ott borong az elmulás sejtelme. A Toldi első és utolsó része fejezi ki legtisztábban ennek a világnak kettős hangulatát - és e hangulat mélyén 1848 reményeit, s e remények eltűnését, szertefoszlását találhatjuk meg. Az az eszményi hon azonban, amelynek üzeneteként Arany művei mindmáig szívünkbe találtnak, az egész magyar nép vágyai között foglal inná helyet, a Toldi megjelenése óta. Aranyt az igazi forradalmár költészetétől az különbözteti meg, hogy ez utóbbi az utat is keresi és töri is e hon felé. De abban, hogy a 48 felbresztette honvágy nem sorvadt el, abban, hogy annyiszor feléledt, s Petőfi valódi utódainál oly szenvedélyes követelésként jelentkezett, valamint abban, hogy a forradalom ígérete új, igazabb, emberibb világ mindinkább valósággá is válik: az Arany őrizte eszményeknek is nagy részük van. A mi világunk, a mi korunk nagy eszményeket hordoz - ezért tekint szeretettel, tisztelettel a költőre, aki oly tisztán és hűségesen hordozta eszményeit, ha magányosan is, de rendületlenül - fejezte be ünnepi előadását Sötér István.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás 1957 december 15 17 óra 10 perc

/Megkezdődött...10.folyt/

Az előadást ünnepi műsor követte, amelyben Arany János költeményeiből, dalaiból adott elő Palotai Erzsi előadóművész, Fűrök Erzsi Kossuth-díjas énekművész, Ascher Oszkár, Kossuth-díjas kórusművész, Horváth Ferenc érdemes művész. Arató Pál zongoraművész.

Az ünnepi megemlékezéssel kapcsolatban az Akadémián kiállítást is rendeztek Arany János akadémiai főtitkári működésének irataiból, nagyszalonitai munkásságának fényképre vett emlékeiből, valamint a nagy költő munkáinak különböző kiadásaiából. /MTI/

Békegyűlés Egerben

1957 december 15

Eger békeharcosai vasárnap délelőtt békegyűlést tartottak a szakszervezeti színházban.

Az egybegyűlteket Hortobágyi Tibor, a biológiai tudományok doktora, a Hazafias Népfront városi bizottságának elnöke üdvözölte, majd Balay György újságíró tartotta meg nagy tetszéssel fogadott előadását.

A moszkvai békenyilatkozat, s ennek világvisszhangját ismertető szavai után beszámolt egyiptomi élményeiről, majd a kérdésekre válaszolt. /MTI/

Vasárnap Székesfehérvárott megnyílt az ellenforradalmat bemutató kiállítás

1957 december 15

A Hazafias Népfront Fejér megyei bizottsága rendezésében vasárnap Székesfehérvárott megnyílt a Magyarországi ellenforradalom 1956 október 23-tól november 4-ig című kiállítás. A városi művelődési ház Ady-terében rendezett kiállítást Csóka János, a Hazafias Népfront megyei titkára nyitotta meg. A kiállítást már az első napon sokan tekintették meg. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás

1957 december 15

17 óra/perc

Vajda Jánosról neveztek el a bicskei gimnáziumot és a járási könyvtárat

1957 december 15

A bicskei állami gimnázium és a bicskei járási könyvtár felvette Vajda Jánosnak, a járás nagy költőjének nevét. A két intézmény ebből az alkalomból vasárnap közös névadó ünnepséget rendezett a bicskei járási művelődési házban. Az ünnepségen Komlósi Aladár, az irodalomtudományok doktora, Vajda János életművének kutatója és egyik legnagyobb ismerője tartott ünnepi előadást, majd Palotai Erzsébet, az Irodalmi Színpad tagja és Bodor Tibor, a Nerzsi Színház művésze Vajda János verseket mondottak. /MTI/

Véget ért az építő szakszervezetének kongresszusa

1957 december 15

Az Építő- Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetének kongresszusa vasárnap folytatta a jelentések feletti vitát.

Szakasits Árpád hozzászólásában kifejezte azt a meggyőződését, hogy az építőmunkásság a jövőben még eredményesebben járul hozzá a szocialista rend építéséhez.

A vita lezárása után az elnöklő Reszegi Ferenc bejelentette: a Moszkvában tartózkodó Apró Antal miniszterelnök-helyettes telefonon kívánt sok sikert a kongresszusnak.

Ezután néhány kisebb módosítással elfogadták a kongresszus határozati javaslatát, amely többek között kimondja: a központi vezetés fokozott figyelmet fordítson arra, hogy a Szovjetunió tudományos munkájának sikereit a dolgozók kellően megismerjék, azok ismerete nagyobb termelési eredményekhez segítsék őket. Kimondja a határozat: szükséges az építőipar szervezetének központosítása az Építésügyi Minisztérium irányítása alatt, a lakásépítés technikájának fejlesztése a minél több, jobb és olcsóbb lakás építése érdekében.
/hogy /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23. kiadás

1957 december 15

18 óra/perc

/Véget ért...folyt/

Megállapítja még a határozat, hogy törekedni kell az építőipar egységes bérrendszerének kialakítására.

A kongresszus táviratot küldött az MSZMP Központi Bizottságának, amelyben beszámolt munkájáról, valamint arról, hogy a kongresszus egységesen állást foglalt a pártnak a proletárdiktatúra megszilárdítására, a nép boldog jövőjének megalapozására irányuló munkája mellett. Táviratot küldtek a Szakszervezeti Világszövetségnek is, biztosítva a munkásság világszervezetét a magyar építő, építési dolgozók kitartó támogatásáról.

Ezután titkos szavetással megválasztották a 99 tagú központi vezetőséget. Az új központi vezetőség nyomban megtartotta első ülését. Ezen a szakszervezet elnöke Somogyi Miklóst, főtitkárrá Brutyó Jánost, országos ügyvezető titkárrá Reszegi Ferencet, alelnökké Török Jánost, Rudnai Józsefet, Róka Pált, titkárrá Somoskői Gábert és Ács Sándort választották meg. A számvizsgáló bizottság elnöke Balatoni Sándor lett.

Az építő szakszervezetének kongresszusa Brutyó János zárószavaival ért véget. /MTI/

Grafikai tárlat nyílt Debrecenben

1957 december 15

Vasárnap Debrecenben a Déri Múzeum kiállítási terében magyar képzőművészek Hajdu-Bihar megyei munkacsoportja grafikai és kisplasztikai kiállítást nyitott meg. A kiállítás a Tiszántul legjobb grafikusai és festői mutatják be alkotásaikat. Az első debreceni grafikai tárlatot dr. Szodorai Lajos egyetemi tanár nyitotta meg. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás

1957 december 15

18 óra 45 perc

Kiállítás nyílt Szentendrén Szántó Imre festőművész műveiből

1957 december 15

A szentendrei Ferenczy Károly múzeumban vasárnap nyílt meg Szántó Imre festőművész kiállítása. A bemutatott festmények és grafikák között szerepel a moszkvai VIT-ről készült képsorozat és több, a külföldi lapokban megjelent karikatúra is./MTI/

Kodály-hangverseny Hajduszoboszlón

1957 december 15

Hajduszoboszlón vasárnap a városi művelődési házban nagyszerű Kodály-hangversenyt rendezett a városi tanács és a pedagógus szakszervezet, a Kossuth-díjas zeneszerző születésének 75. évfordulója alkalmából. A hajduszoboszlói városi és pedagógus vegyeskar Török Zoltán vezényletével nagy sikerrel tolmácsolta a legszebb Kodály-számokat. Fellépett a hangversenyen a testvérváros, Hajdunánás 80 tagú ének kara is./MTI/

Népfront tanácskozás Pest megyében

1957 december 15

A Hazafias Népfront Pest megyei bizottságának tagjai a városi és a községi népfront-elnökök megyei népfront tanácskozást tartottak vasárnap a megyei tanács székházában. Csala Lászlónak, a megyei népfrontbizottság elnökének megnyitása után Ortutay Gyula, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára számolt be az országos tanács legutóbbi ülésén elfogadott irányelvekről és az ezekből adódó gyakorlati feladatokról. A beszámolót számos hozzászólás követte.

A tanácskozás résztvevői ezután 49 taggal bevitették a megyei népfront-bizottságot, majd határozatot hoztak, amelyben kimondják, hogy teljesen egyetértenek a Hazafias Népfront Országos Tanácsának a felhívásával, s ennek tartalmát népfront-esteken ismertetik a falvak, s a városok lakosságával./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás

1957 december 15

18 óra 30 perc

A XXII. kerületi Hazafias Népfront békegyűlése

1957 december 15

A Hazafias Népfront XXII. kerületi bizottsága vasárnap délelőtt békegyűlést rendezett a budafoki Árpád moziban. A gyűlést Papp Jenő, a XXII. kerületi Hazafias Népfront bizottságának elnöke nyitotta meg, majd Galló Ernő, országgyűlési képviselő, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának tagja tartott beszédet. Ennek során ismertette a Hazafias Népfront programját és elmondotta, hogy a Hazafias Népfrontnak a párt és a kormány mögé kell tömöríteni a dolgozókat, mert a békéért folytatott harcunk csak így lehet eredményes.

Ezután a nagy számban megjelentek előtt bemutatták a Te és anyai más bajtársad című német dokumentum filmalkotást./MTI/

Szabó Lőrinc-est Debrecenben

1957 december 15

A debreceni pedagógusok vasárnap emlékestet rendeztek Szabó Lőrinc emlékeztére. A verseket a debreceni középiskolai tanárok tolmácsolták./MTI/

József Attila-emlékünnepe az Erzsébetvárosi Művelődési Körben

1957 december 15

Vasárnap az Erzsébetvárosi Művelődési Körben József Attila emlékünnepeket tartottak. Bevezetőt mondott Goda Gábor író, majd utána neves fővárosi művészek tolmácsolták a költő verseiből./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26. kiadás 1957 december 15 18 óra 55 perc

Dr. Dolleschall "rigyes egészségügyi miniszter vezetésével
küldöttség utazott Bukarestbe

1957 december 15

Dr. Dolleschall "rigyes, egészségügyi miniszter vezetésével szombaton éjjel küldöttség utazott Bukarestbe, hogy a magyar-román egészségügyi együttműködési-egyezménnyel kapcsolatos tárgyalásokat folytasson./MTI/

Részleges tanástagválasztást tartottak vasárnap Szabolcs-
Szatmárban

1957 december 15

December 15-én részleges tanástagválasztást tartottak Szabolcs-Szatmár megyében. Tíz megyei, hat városi, ötven járási és 358 községi tanástag megválasztására került sor, s több mint hatvanezren járultak a szavazóurnák elé. A szavazás már a reggeli órákban megkezdődött, s több helyen a déli órákig be is fejezték. Így Encsencsén, s Kislétán, Nyíresászáriban, Nyírmihályiban, Nyirderzsén, Paszabon, Mörkon, Nagydoboson, Opályiban és még több helyen már a déli órákban megkezdtek a szavazatok összeszámolását./MTI/

Gazdakört alakítottak a gelsei gazdák

1957 december 15

A "Hazafias Népfront községi bizottsága javaslatára vasárnap gazdakört alakítottak a Zala megyei Gelse község dolgozó parasztjai. Az alakuló ülésen 33 gazda lépett be. A kör elnökeül Angyán Boldizsárt, a község egyik legtekintélyesebb egyénileg gazdálkodóját választották meg./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás 1957 december 15 17 óra 5 perc

Béke napok Szolnok megyében

1957 december 15

Szolnok megyében vasárnap a párt, a tanácsok és egyéb társadalmi szervek több mint harminc községben nagygyűlést, tájékoztatót a békeharc jelenlegi feladatairól, a kommunista és munkáspártok moszkvai békekiáltványairól. /rendeztek

A "Hazafias Népfront jászberényi járási bizottságának rendezésében Jászfényszarun és Jászárokszálláson több mint 500 dolgozó paraszt, falusi értelmiségi találkozott a megye politikai és társadalmi életének vezetőivel, hogy tájékozódják a békeharc soronlevő feladatairól, a nemzetközi helyzetről. Ismertették a moszkvai békekiáltvány teljes szövegét. A résztvevők egyöntetűen állást foglaltak amellett, hogy elítélik az imperialisták háborús mesterségeit és teljes erejükkel támogatják a Szovjetunió által vezetett békemozgalmat.

Szolnokon mintegy háromezer kommunista találkozott a járműjavító hatalmas mozdónyszerelő csarnokában. Az összevont taggyűlésen Szarvas Imre, a városi pártbizottság titkára ismertette: /Központi Bizottság legutóbbi ülésén elhangzottakat a pártküldöttség moszkvai utjáról./MTI/ /az MSZMP

Véradók kitüntetése Békéscsabán

1957 december 15

Békéscsabán vasárnap a Jókai Színházban megyei véradó ankétot rendeztek. Mintegy ötszáz részt vevő előtt dr. Lucz László, a Békés megyei véradó állomás vezető főorvosa a véradás nagy jelentőségéről tartott előadást. Elmondotta, hogy Békés megyében jelenleg 4200 véradó segíti beteg embertársai életének a megmentését.

Dr. Darabás István, a békéscsabai kórház gyermekosztályának főorvosa többek között hangsúlyozta, hogy különösen a gyermekek és szülő anyák szorulnak gyakran vértömlesztésre. Szántalan esetben csak a vér menti meg a beteg életét. Ezután 450 Békés megyei többszörös véradót tüntettek ki. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás 1957 december 15 19 óra perc

Aktívát tartottak vasárnap Nógrád megye békeharcosai

1957 december 16

Vasárnap Salgótarjánban, a Nógrád megyei tanács dísztermében, aktívülésre jöttek össze Nógrád megye legtevékenyebb békeharcosai, hogy megvitassák a következő hónapok feladatait.

A beszámolót Vass Istvánné, az Országgyűlés al-elnöke, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára tartotta. Ismertette a stockholmi békefelhívás és a moszkvai békekiáltvány nemzetközi visszhangját, s a magyar békeharcosok feladatait. Hangsúlyozta, hogy nem véletlen az, hogy Moszkvából és a kommunisták akaratából született meg a békekiáltvány, mert az egész világon a kommunisták a legkövetkezetesebb békeharcosok és a kommunisták a háború legesküdtőbb ellenségei.

A vitában felszólalók a megyei feladatokról beszéltek. /MTI/

Ujabb külföldi szövetségi küldöttségek érkeztek hazánkba

1957 december 15

A SZÖVOSZ december 17-én kezdődő IV. kongresszusára vasárnap hazánkba érkezett a Német Demokratikus Köztársaság, Lengyelország, Csehszlovákia és Románia szövetségi küldöttsége. A német küldöttséget Roman Chwalek, a német fogyasztási szövetkezetek szövetségének elnökhelyettese, a lengyel küldöttséget Tadeus Janczyk, a "Parasztönsegély" földművesszövetkezetek országos szövetségének elnöke vezeti. A csehszlovák küldöttség Alois Zabojsnik, a szövetkezetek központi tanácsa elnökének, a román delegáció pedig Francis Tapos, a fogyasztási szövetkezetek központi szövetsége elnökhelyettesének vezetésével vesz részt a kedden megnyíló kongresszuson. /MTI/

Vége.

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1957. december 16. 6 óra - perc

Még ebben a hónapban felavatják Romániában / szódagyárat

/a magyar ipartól rendelt
1957. december 16.

A magyar ipartól megrendelt és már évek óta épülő Ocna-mures-i nagyteljesítményű szódagyár és a hozzátartozó erőmű munkálatai befejeződtek. A román és a magyar munkások, műszaki dolgozók baráti együttműködésének és kiváló szaktudásának eredményeként még ebben az évben sor kerül Románia legnagyobb szódagyárának felavatására. /MTI/

Ujabb magyar erőművek Kinában

1957. december 16.

A Kínai Népköztársaság energiaügyi minisztériuma többhónapi tárgyalás nyomán újabb erőművek szállítá-ára adott megrendelést a magyar iparnak. Ennek megfelelően a KOMPLEX Külkereskedelmi Vállalat a következő években egymás után szállítja Kinába a magyar erőművek. Legnagyobb teljesítményű az 1959-ben elkészülő Wang-Ting erőmű lesz, de sor kerül/egyenként, másfél megawattos kis-erőmű szállítására is. /MTI// több

Női és gyermek gumicsizmák érkeznek külföldről

1957. december 16.

A Tanimpex Külkereskedelmi Vállalat többtíz-ezer női és gyermek gumicsizmát rendelt külföldről. Igen szép kivitelű csehszlovák, s nagyon tartós, de amellet csinos svéd csizmák érkeznek. Az első szállítmányok alélreláthatólag még december végén forgalomba kerülnek. /MTI/
